

Rana kommune

Risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Prosjektplan

Februar 2024

«Risiko- og vesentlighetsvurderinger for
forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll -
prosjektplan»

Februar 2024

Prosjektplan utarbeidet for Rana kommune av
Deloitte AS.

Deloitte AS
Postboks 6013 Postterminalen, 5892 Bergen
tlf: 55 21 81 00
www.deloitte.no
forvaltningsrevisjon@deloitte.no

Innhold

1.	Om ROV arbeidet	4
2.	Metodisk tilnærming	6
3.	ROV analysedokument	7
4.	Tid og ressursbruk	8

1. Om ROV arbeidet

1.1 Bakgrunn

Deloitte har blitt forespurt av sekretariat for kontrollutvalget, Konsek Trøndelag, om å bidra til gjennomføring av arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i Rana kommune .

Kontrollutvalget skal etter kommuneloven gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kommuneloven stiller videre krav om at det skal utarbeides en plan forvaltningsrevisjoner og plan for eierskapskontroller som skal gjennomføres i valgperioden. Planene kan også oppdateres underveis i perioden. Planene skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper.

Hensikten med ROV-vurderingen er å skaffe relevant informasjon om virksomheten i kommunen og i selskapene der kommunen har eierinteresser, slik at det er mulig for kontrollutvalget å prioritere mellom ulike områder og ulike selskap der det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller av.

Det er kommunestyret som vedtar planene etter innstilling fra kontrollutvalget. Kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

1.2 Tilnærming til risiko- og vesentlighetsvurdering – involvering og forankring

Gjennomføring av ROV analyser og utarbeidelse av planene kan gjøres på ulike måter. Det finnes ikke en bestemt metodikk og kan tilpasses kontrollutvalgets behov og ønsker. Arbeidet kan også utføres av både revisjon, sekretariat eller andre eksterne aktører.

Det som kontrollutvalget bør vektlegge i gjennomføringen er at prosessen gjør utvalget i stand til å identifisere og prioritere risikoområder slik at en får treffsikre og gode forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i perioden. ROV arbeidet kan også legge grunnlaget for andre kontroller som kontrollutvalget ser behov for å gjennomføre.

Gjennomføring av kontroller kan kreve vesentlig med ressurser både fra kontrollutvalg, revisjon, sekretariat og ikke minst av administrasjonen og selskap som det gjennomføres kontroller av. Ved å gjennomføre et godt ROV arbeid sikrer en at disse ressursene blir brukt der sannsynligheten for og konsekvensen av feil og mangler, samt potensiale for læring og forbedring, er størst.

En viktig forutsetning for et godt ROV arbeid er **høy grad av involvering**, både av kontrollutvalget og av sentrale aktører i administrasjonen og i kommunestyret som kan bidra til å peke på aktuelle risikoområder og konsekvensen av disse. I tillegg må en sikre en god gjennomgang av **foreliggende dokumentasjon** og statistikk som også kan si noe om status for de kommunale tjenesteområdene og selskapene kommunen har eierskap i.

1.3 Metodisk tilnærming og involvering av sentrale aktører

1.3.1 Dokumentanalyse

Dokumentanalysen tar utgangspunkt i planer, meldinger og rapporter fra kommunen. Vi vil også undersøke hvilke tilsyn som er gjennomført og eventuelt planlagt i kommunen. Disse vil samlet gi en oversikt over kommunen sine mål og strategier, samt gi et viktig bidrag til å avdekke områder med risiko eller behov for forbedring.

1.3.2 Statistikk

Offentlig statistikk er i første rekke hentet fra KOSTRA, og viser tall fra alle tjenesteområdene som blir gjennomgått i analysen. I analysen vil vi gjøre en sammenlikning av kommunen sine tall opp mot tall fra kommunegruppen, noe som gir et godt grunnlag for å finne indikasjoner på avvik eller forbedringsområder.

1.3.3 Gjennomgang av selskapsopplysninger i bedriftsdatabase

Deloitte benytter Bisnode SmartCheck for å få tilgang til regnskapsopplysninger og informasjon om eierskap og eierskapsstruktur. Denne informasjonen vil benyttes både for å få oversikt over alle aktuelle selskap som skal omfattes av ROV-vurderingene, og for å avdekke eventuelle risikoer gjennom de foreliggende finansielle nøkkeltallene.

1.3.4 Intervju

Vi vil gjøre intervju med kommunedirektør og lederne for de fire tjenesteområdene:

- oppvekst- og kultursektoren

- teknisk sektor
- helse- og omsorgssektoren
- sektor for stab og støttetjenester

I forbindelse med ROV analyse intervjuer vi normalt også ordfører, varaordfører og utvalgsledere eller gruppeledere. I dette oppdraget har Konsek foreslått at de folkevalgte representanter blir involvert i et felles «stormøte» med kontrollutvalget som sekretariatet arrangerer. Vi har derfor ikke inkludert intervju med disse. Om kontrollutvalget ønsker at disse skal intervjues i tillegg til «stormøtet» som skal avholdes er det også mulig.

1.3.5 Elektronisk spørreundersøkelse

Administrative enhetsledere blir involvert i ROV-vurderingene gjennom en elektronisk spørreundersøkelsesverktøy. I denne blir disse bedt om å peke på potensielle risikoer innenfor det tjenesteområdet de har ansvar for eller kjenner til, samt risikoområder knyttet til selskap kommunen eier. Også hovedtillitsvalgte blir involvert gjennom en slik spørreundersøkelse. Vi har ikke inkludert spørreundersøkelse til kommunestyrerepresentanter i dette oppdraget, ettersom innspill fra folkevalgte skal ivaretas i et «stormøte» som gjennomføres i regi av Konsek (se under).

1.3.6 Prosessmøter med kontrollutvalget

Tidligere når Deloitte har gjennomført ROV arbeidet har dette inkludert gjennomføring av et prosessmøte med et risikospill hvor de ulike tjenesteområdene i kommunen har blitt diskutert i kontrollutvalget. Sammen med informasjonen som er samlet inn gjennom dokument, intervju og spørreundersøkelse har dette ledet til et prosessmøte 2 hvor det har vært gjennomført en prosess der kontrollutvalget har prioritert hvilke områder som skal med prioritering av områder. Det er kontrollutvalget som i prosessmøtet skal prioritere og vurdere de ulike risikoområdene og avgjøre hvilke områder og selskap som skal bli gjenstand for forvaltningsrevisjon, og hvilke eierskap en skal prioritere å gjøre eierskapskontroll med.

I denne prosessen har Konsek foreslått at det i stedet gjennomføres et «**stormøte**» der både politiske ledere og kontrollutvalgsmedlemmer involveres og som danner grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer i etterkant. Konsek har god erfaring fra slike stormøter og ønsker å ta ansvar for en slik prosess i Rana. Deloitte har derfor ikke lagt inn ledelse av prosessmøter med kontrollutvalget i vår prosjektplan.

2. Metodisk tilnærming

2.1.1 Dokumentanalyse

Dokumentanalysen tar utgangspunkt i planer, meldinger og rapporter fra kommunen. Vi vil også undersøke hvilke tilsyn som er gjennomført og eventuelt planlagt i kommunen. Disse vil samlet gi en oversikt over kommunen sine mål og strategier, samt gi et viktig bidrag til å avdekke områder med risiko eller behov for forbedring.

2.1.2 Statistikk

Offentlig statistikk er i første rekke hentet fra KOSTRA,¹ og viser tall fra alle tjenesteområdene som blir gjennomgått i analysen. I analysen vil vi gjøre en sammenlikning av kommunen sine tall opp mot tall fra kommunegruppe, noe som gir et godt grunnlag for å finne indikasjoner på avvik eller forbedringsområder.

2.1.3 Gjennomgang av selskapsopplysninger i bedriftsdatabase

Deloitte benytter Bisnode SmartCheck for å få tilgang til regnskapsopplysninger og informasjon om eierskap og eierskapsstruktur. Denne informasjonen vil benyttes både for å få oversikt over alle aktuelle selskap som skal omfattes av ROV-vurderingene, og for å avdekke eventuelle risikoer gjennom de foreliggende finansielle nøkkeltallene.

2.1.4 Intervju

Vi vil gjøre intervju med både politiske og administrative ledere i kommunen. Vi ønsker å intervju rådmann, samt sentrale ledere fra administrasjonen (4-5 personer). I tillegg vil vi intervju ordfører, varaordfører og utvalgsledere (5-6 personer). Intervjuene vil bli gjennomført per telefon eller Teams for å sikre en effektiv gjennomføring.

2.1.5 Elektronisk spørreundersøkelse

Administrative ledere blir involvert i ROV-vurderingene gjennom en undersøkelse i Questback (elektronisk spørreundersøkelsesverktøy). I denne blir disse bedt om å peke på potensielle risikoer innenfor det tjenesteområdet de har ansvar for eller kjenner til, samt risikoområder knyttet til selskap kommunen eier.

¹ KØmmune-STat-RAPportering (<https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/>).

3. ROV analysedokument

3.1 Innledning

Det vil bli utarbeidet ett analysedokument i forbindelse med ROV-vurderingene som vil omfatte vurderinger av risiko og vesentlighet knyttet til både forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Analysedokumentet vil gi et grunnlag for kontrollutvalget til å velge ut og prioritere prosjekt, og legger slik grunnlag for både plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll.

3.1.1 Del 1: Forvaltningsrevisjon

Seksjon 1: Innledning

I denne seksjonen vil vi beskrive arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og utarbeidelsen av ROV-vurderingen. Vi vil også beskrive hvilke metoder som er brukt.

Seksjon 2: Risikoanalyse

I denne seksjonen vil vi gjøre en oppsummerende presentasjon og analyse av data knyttet til hvert tjenesteområde og hvert selskap, slik at det går fram hvilke områder og hvilke selskap det er knyttet risiko til.

Seksjon 3: Identifiserte behov for forvaltningsrevisjon

I denne siste seksjonen i del 1 vil vi sammenfatte de områder det er knyttet størst risiko til, basert på risikoanalysen i seksjon 2.

3.1.2 Del 2: Eierskapskontroll

Seksjon 1: Innledning

I denne seksjonen vil vi beskrive arbeidet med plan for eierskapskontroll og utarbeidelsen av ROV-vurderingen. Vi vil også beskrive hvilke metoder som er brukt.

Seksjon 2: Risikoanalyse

I denne seksjonen vil vi gjøre en oppsummerende presentasjon og analyse av data slik at det er mulig å peke ut hvilke eierskap det er knyttet risiko til.

Seksjon 3: Identifiserte behov for eierskapskontroll

I denne siste seksjonen i del 2 vil vi sammenfatte de eierskapene det er knyttet størst risiko til, basert på risikoanalysen i seksjon 2.

4. Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Birte Bjørkelo er oppdragsansvarlig partner på oppdraget. Deloitte vil sette sammen et team med prosjektleder og prosjektmedarbeider som sikrer at prosjektet blir gjennomført i samsvar med gjeldene retningslinjer, samt nødvendig kompetanse og erfaring innenfor kommunal revisjon.²

4.2 Ressursbruk og gjennomføringsplan

Med utgangspunkt i prosjektet sin karakter og planen som er lagt for hvordan prosjektet skal bli gjennomført vil det ta inntil totalt 170 timer å gjennomføre prosjektet.

Aktiviteter		Timer	Uke
Oppstart og planlegging	Planlegging, samt oppstartsbrev til kommunen med informasjon og plan for oppdraget	8	9
<i>Prosessmøte 1 (risikospill)*</i>	<i>Ikke aktuelt</i>	0	
Gjennomgang av dokumentasjon	Identifisere aktuelle dokument og gjennomgang av disse.	24	11
Gjennomgang av statistikk og selskapsinformasjon	For eksempel KOSTRA og Bisnode	24	12
Intervju med administrasjon	Gjennomgang av risikoområder innenfor ulike tjenesteområder, samt overordnet	10	12
<i>Intervju med folkevalgte ledere*</i>	<i>Ikke aktuelt</i>	0	
Spørreundersøkelse til administrative leder og tillitsvalgte	Innhente epost adresser. Utarbeide/tilpasse undersøkelse. Innspill til risikoområder som enhetsledere og tillitsvalgte som er nært tjenestene opplever.	40	12
<i>Spørreundersøkelse til alle kommunestyremedlemmer*</i>	<i>Ikke aktuelt</i>	0	
Analysedokument forvaltningsrevisjon	Analyse av data og utarbeidelse av rapport	30	14-15
Analysedokument eierskapskontroll	Analyse av data og utarbeidelse av rapport	30	14-15
Presentasjon av analysedokument i KU	Gjennomgang for kontrollutvalget	4	17 (26 april)
<i>Prosessmøte 2 (prioritering)*</i>	<i>Ikke aktuelt</i>	0	
<i>Utarbeidelse av plandokument</i>	<i>Ikke aktuelt</i>	0	
Totalt	Dette er et maks timetall, om det brukes færre timer vil det kun faktureres medgått tid.	170	

*Prosessmøter, involvering av folkevalgte og utarbeidelse av plandokument vil Konsek ivareta.

Fakturering av kostnadene ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Rana kommune og Deloitte.

Bergen, 16. februar 2024

Birte Bjørkelo

Oppdragsansvarlig partner

² Deloitte gjennomfører alltid en risikovurdering, samt uavhengighetssjekk før oppstart av prosjekter for å sikre at vi oppfyller uavhengighetskravene som stilles til revisor, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 16. Gjennomføringen av prosjektet forutsetter at denne sjekken ikke avdekker faktiske uavhengighetskonflikter (for eksempel at vi står i fare for å revidere eget arbeid, nære relasjoner o.l.) eller tilsynelatende uavhengighetskonflikter (der det ikke er faktiske uavhengighetskonflikter, men der det kan være risiko for at tilliten til våre vurderinger og funn svekkes på grunn av ulike forhold knyttet til saken).

Deloitte.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the "Deloitte organization") serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 415,000 people make an impact that matters at www.deloitte.no.